

HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ - HÀNH CHÍNH QUỐC GIA HỒ CHÍ MINH

KHĂM PHẢN VÔNG PHA CHẶN

**ĐÀO TẠO ĐỘI NGŨ CÁN BỘ LẶNH ĐẠO
CỦA HỆ THỐNG CHÍNH TRỊ Ở
CỘNG HOÀ DẶN CHỦ NHẶN DẶN LẶO HIỆN NẶY**

LUẬN ÁN TIẾN SĨ CHÍNH TRỊ HỌC

HẶA NỘI - 2013

HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ - HÀNH CHÍNH QUỐC GIA HỒ CHÍ MINH

KHĂM PHẢN VÔNG PHA CHẶN

**ĐÀO TẠO ĐỘI NGŨ CÁN BỘ LÃNH ĐẠO
CỦA HỆ THỐNG CHÍNH TRỊ Ở
CỘNG HOÀ DÂN CHỦ NHÂN DÂN LÀO HIỆN NAY**

Chuyên ngành : Chính trị học

Mã số : 62 31 20 01

LUẬN ÁN TIẾN SĨ CHÍNH TRỊ HỌC

Người hướng dẫn khoa học: 1. GS, TS NGUYỄN VĂN HUYỀN

2. PGS, TS NGUYỄN HỮU ĐỒNG

HÀ NỘI - 2013

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu trong luận án là trung thực. Những kết luận nêu trong luận án chưa từng được công bố ở bất cứ công trình khoa học nào.

TÁC GIẢ LUẬN ÁN

Khăm Phăn Vông Pha Chăn

MỤC LỤC

	Trang
MỞ ĐẦU	1
Chương 1: TỔNG QUAN TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU	5
1.1 Tình hình nghiên cứu vấn đề ở Việt Nam	5
1.2 Tình hình nghiên cứu vấn đề ở Cộng hoà Dân chủ Nhân dân Lào	16
Chương 2: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ ĐÀO TẠO ĐỘI NGŨ CÁN BỘ LÃNH ĐẠO CỦA HỆ THỐNG CHÍNH TRỊ Ở CỘNG HOÀ DÂN CHỦ NHÂN DÂN LÀO	25
2.1 Một số khái niệm về đào tạo đội ngũ cán bộ lãnh đạo của hệ thống chính trị ở Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào	25
2.2 Các quan điểm và lý luận cơ bản về đào tạo đội ngũ cán bộ	38
2.3 Kinh nghiệm của một số nước về đào tạo đội ngũ cán bộ	66
Chương 3: THỰC TRẠNG CÔNG TÁC ĐÀO TẠO ĐỘI NGŨ CÁN BỘ LÃNH ĐẠO CỦA HỆ THỐNG CHÍNH TRỊ Ở CỘNG HOÀ DÂN CHỦ NHÂN DÂN LÀO HIỆN NAY	76
3.1 Những mặt đạt được và hạn chế của việc đào tạo đội ngũ cán bộ lãnh đạo của hệ thống chính trị ở Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào	76
3.2 Nguyên nhân của những mặt đạt được, hạn chế và vấn đề đặt ra, yêu cầu mới đối với việc đào tạo đội ngũ cán bộ lãnh đạo của hệ thống chính trị ở Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào	98
Chương 4: PHƯƠNG HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP CHỦ YẾU NHẪM NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG, HIỆU QUẢ CÔNG TÁC ĐÀO TẠO ĐỘI NGŨ CÁN BỘ LÃNH ĐẠO CỦA HỆ THỐNG CHÍNH TRỊ Ở CỘNG HOÀ DÂN CHỦ NHÂN DÂN LÀO HIỆN NAY	111
4.1 Quan điểm, phương hướng đào tạo đội ngũ cán bộ lãnh đạo của hệ thống chính trị ở Cộng hoà Dân chủ Nhân dân Lào	111
4.2 Những giải pháp chủ yếu nhằm nâng cao hiệu quả đào tạo đội ngũ cán bộ lãnh đạo trong hệ thống chính trị ở Cộng hoà Dân chủ Nhân dân Lào	124
KẾT LUẬN	148
CÁC CÔNG TRÌNH KHOA HỌC CỦA TÁC GIẢ ĐÃ CÔNG BỐ LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI LUẬN ÁN	151
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	152
PHỤ LỤC	

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

C.Mác và Ph.Ăngghen, Lênin và Chủ tịch Hồ Chí Minh đã khẳng định: cán bộ là vấn đề quan trọng gắn liền với sự thành công hay thất bại của sự nghiệp cách mạng, cán bộ có ý nghĩa quyết định trong việc nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của Đảng.

Như vậy, đội ngũ cán bộ lãnh đạo trong hệ thống chính trị là những người có vai trò hết sức quan trọng trong các tổ chức Đảng, Nhà nước và các đoàn thể chính trị - xã hội. Đội ngũ cán bộ này phải là những người thật sự tiêu biểu, có lập trường giai cấp và bản lĩnh chính trị, có phẩm chất đạo đức tốt, kỹ năng lãnh đạo, năng lực công tác đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ chính trị. Trong công cuộc đổi mới ở Cộng hoà Dân chủ Nhân dân Lào hiện nay cần phải đào tạo đội ngũ cán bộ lãnh đạo trong hệ thống chính trị, trước hết là cán bộ lãnh đạo trung - cao cấp, có khả năng tổ chức, lãnh đạo triển khai đường lối, chủ trương, chính sách vào trong cuộc sống và biến những tư tưởng, quan điểm đổi mới của Đảng thành phong trào cách mạng quần chúng rộng khắp và chỉ khi nào có được một đội ngũ cán bộ lãnh đạo có khả năng đáp ứng được những đòi hỏi mới của nhiệm vụ trong hệ thống chính trị, thì vai trò và chất lượng lãnh đạo của Đảng mới được đảm bảo. Chính vì vậy, bước vào thời kỳ đổi mới, hàng loạt những nhiệm vụ mới cùng với những yêu cầu mới về chất lượng, hiệu quả đào tạo, đội ngũ cán bộ lãnh đạo trung - cao cấp trong hệ thống chính trị được đặt ra như là một vấn đề tất yếu phải được giải quyết và giải quyết một cách cơ bản, có hệ thống.

Cũng như ở nước Cộng hoà Dân chủ Nhân dân Lào hay bất cứ một quốc gia chậm phát triển nào, cơ hội vươn lên và nguy cơ tụt hậu đều phụ thuộc chủ yếu vào yếu tố con người, trước hết là vào năng lực trí tuệ, khả năng tư duy, phán đoán và quản lý, điều hành của đội ngũ cán bộ lãnh đạo

chủ chốt của quốc gia và các cấp, các ngành. Nói cách khác là phụ thuộc vào những người cán bộ có cương vị và trọng trách, có khả năng thiết kế đường lối, chủ trương, chính sách và tổ chức triển khai trong thực tế. Để có thể khai thác, vận dụng những thành tựu của cách mạng khoa học - công nghệ mới cùng với thu hút vốn đầu tư nước ngoài, khai thác nguồn lực trong nước gắn với quá trình hội nhập kinh tế quốc tế và khu vực thì vấn đề chất lượng và hiệu quả đào tạo lý luận cho cán bộ lãnh đạo trung - cao cấp trong hệ thống chính trị là vấn đề mang tính chìa khoá đảm bảo cho việc thực hiện thành công các mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội của đất nước.

Do hoàn cảnh tình hình và nhiệm vụ chính trị đặt ra, tính cấp thiết của việc nghiên cứu công tác đào tạo đội ngũ cán bộ lãnh đạo trung - cao cấp trong hệ thống chính trị ở Cộng hoà Dân chủ Nhân dân Lào hiện nay còn được đặt ra chính từ những bất cập trong đội ngũ cán bộ và trong đào tạo cán bộ lãnh đạo của hệ thống chính trị. Trong hệ thống chính trị ở Cộng hoà Dân chủ Nhân dân Lào hiện nay vẫn tồn tại tình trạng hẫng hụt về số lượng cán bộ, thiếu chuẩn hoá về chất lượng, chưa được đào tạo cơ bản, nhất là về trình độ lý luận chính trị, trình độ quản lý nhà nước, trình độ chuyên môn cần thiết đáp ứng cho yêu cầu lãnh đạo, quản lý và cả những hiện tượng tiêu cực trong đội ngũ cán bộ có xu hướng ngày càng phổ biến. Như vậy, với tất cả những điều nêu trên, cho thấy rằng: trước những đòi hỏi mới của tình hình và để tạo ra một đội ngũ cán bộ lãnh đạo có khả năng đáp ứng những đòi hỏi đó, cần phải tiến hành nghiên cứu một cách nghiêm túc, cơ bản và có hệ thống đối với công tác này trong điều kiện và hoàn cảnh mới, trên cơ sở đó tìm ra những phương hướng và giải pháp tối ưu đáp ứng nhiệm vụ chính trị của Lào hiện nay. Đó là những lý do khách quan cho tôi lựa chọn vấn đề "**Đào tạo đội ngũ cán bộ lãnh đạo của hệ thống chính trị ở Cộng hoà Dân chủ Nhân dân Lào hiện nay**" làm đề tài luận án tiến sỹ chuyên ngành Chính trị học của mình.

2. Mục đích, nhiệm vụ của luận án

2.1 Mục đích của luận án

Trên cơ sở làm rõ những vấn đề lý luận và thực tiễn của việc đào tạo đội ngũ cán bộ lãnh đạo trong hệ thống chính trị ở nước Cộng hoà Dân chủ Nhân dân Lào, luận án xác định quan điểm, phương hướng và đề xuất giải pháp nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả đào tạo đội ngũ cán bộ lãnh đạo của hệ thống chính trị đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp cách mạng ở Cộng hoà Dân chủ Nhân dân Lào hiện nay.

2.2 Nhiệm vụ

- Phân tích làm rõ cơ sở lý luận và thực tiễn của việc đào tạo đội ngũ cán bộ lãnh đạo trong hệ thống chính trị ở Cộng hoà Dân chủ Nhân dân Lào.

- Đánh giá thực trạng và nêu lên những vấn đề đặt ra, yêu cầu mới đối với việc đào tạo đội ngũ cán bộ lãnh đạo ở Cộng hoà Dân chủ Nhân dân Lào hiện nay.

- Xác định quan điểm, phương hướng và đề xuất các giải pháp chủ yếu nhằm nâng cao chất lượng và hiệu quả đào tạo đội ngũ cán bộ lãnh đạo của hệ thống chính trị ở Cộng hoà Dân chủ Nhân dân Lào trong những năm tới.

3. Phạm vi nghiên cứu của luận án

Luận án tập trung nghiên cứu công tác đào tạo đội ngũ cán bộ lãnh đạo (trung, cao cấp) của hệ thống chính trị trong hệ thống Học viện và trường chính trị - hành chính ở Cộng hoà Dân chủ Nhân dân Lào từ năm 2000 đến nay.

4. Cơ sở lý luận và phương pháp nghiên cứu

4.1 Cơ sở lý luận

Cơ sở lý luận của việc thực hiện luận án là chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm của Đảng Cộng sản Việt Nam và Đảng Nhân dân Cách mạng Lào về đào tạo đội ngũ cán bộ lãnh đạo trong hệ thống chính trị, nhất là trong điều kiện Đảng cầm quyền.

4.2 Phương pháp nghiên cứu

Đề tài nghiên cứu từ góc nhìn chính trị học, sử dụng phương pháp luận chủ nghĩa duy vật biện chứng và chủ nghĩa duy vật lịch sử, các phương pháp nghiên cứu chuyên ngành và liên ngành của chính trị học, nhất là phương pháp lịch sử lôgic, phân tích - tổng hợp, so sánh và điều tra xã hội học và các phương pháp đặc thù của chính trị học khi nghiên cứu về đào tạo đội ngũ cán bộ lãnh đạo của hệ thống chính trị v.v..

5. Đóng góp mới về khoa học của luận án

Trình bày có hệ thống một số vấn đề lý luận và thực tiễn về đào tạo đội ngũ cán bộ lãnh đạo trong hệ thống chính trị ở Cộng hoà Dân chủ Nhân dân Lào.

Làm rõ những thành tựu, hạn chế, vấn đề đặt ra và yêu cầu mới đòi hỏi đối với việc đào tạo đội ngũ cán bộ lãnh đạo trong hệ thống chính trị ở Cộng hoà Dân chủ Nhân dân Lào hiện nay.

Xác định rõ phương hướng, quan điểm và giải pháp chủ yếu nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả đào tạo đội ngũ cán bộ lãnh đạo của hệ thống chính trị ở Cộng hoà Dân chủ Nhân dân Lào hiện nay và những năm tới.

6. Ý nghĩa lý luận và thực tiễn của luận án

Luận án có thể sử dụng làm tài liệu tham khảo trong quá trình tiến hành công việc đào tạo bồi dưỡng đội ngũ cán bộ của Đảng và chính quyền, trong quá trình giảng dạy ở các cơ sở đào tạo trong hệ thống chính trị ở Cộng hoà Dân chủ Nhân dân Lào hiện nay.

7. Kết cấu của luận án

Ngoài phần mở đầu, kết luận và danh mục tài liệu tham khảo, luận án gồm 4 chương, 9 tiết.

Chương 1

TỔNG QUAN TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU

1.1 TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU VẤN ĐỀ Ở VIỆT NAM

Ở nhiều nước trên thế giới, công tác đào tạo đội ngũ cán bộ, nhất là đội ngũ cán bộ công chức cho bộ máy nhà nước là chủ đề nghiên cứu của nhiều môn khoa học, trong đó có môn chính trị học.

Ở các nước phương Tây, lý luận về đào tạo đội ngũ cán bộ, công chức phát triển mạnh vào giữa thế kỷ XX, nhất là từ sau chiến tranh thế giới lần thứ hai, khi mà vai trò của Nhà nước thông qua các chính sách công ngày càng được chú trọng, đồng thời với việc cần thiết có một nền hành chính mạnh để tái thiết đất nước sau chiến tranh. Để đáp ứng yêu cầu đó, các nước đều quan tâm nghiên cứu và mở các trường đào tạo cán bộ, công chức. Chẳng hạn ở Pháp, sau năm 1945 đã thành lập Trường Hành chính Quốc gia nhằm nghiên cứu, giảng dạy, đào tạo ra các công chức cao cấp cho nước Pháp.

Ở các nước đi theo con đường xã hội chủ nghĩa như Trung Quốc, đã có nhiều tác giả nghiên cứu về các vấn đề này. Kết quả của việc nghiên cứu đó đã được nhiều nhà nghiên cứu của Việt Nam tập hợp, khai thác để phục vụ cho nghiên cứu lý luận và thực tiễn xây dựng đội ngũ cán bộ ở Việt Nam với cuốn sách đã được xuất bản gần đây: "Kinh nghiệm xây dựng đội ngũ cán bộ ở Trung Quốc", (2009), sách tham khảo, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội.

Ở nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam có khá nhiều nhà nghiên cứu đến vấn đề đào tạo đội ngũ cán bộ cho hệ thống chính trị, đặc biệt là đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý. Việt Nam và Lào là hai nước có nhiều điểm tương đồng về chế độ chính trị, do vậy có thể nói những nguồn tư liệu quan trọng và thiết thực cho đề tài, trước hết lại là các kết quả nghiên cứu ở Việt Nam. Ở Việt Nam, có một số công trình nghiên cứu tiêu biểu về công tác cán bộ nói chung và công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, quản lý nói riêng.

Về sách tham khảo, có thể kể đến một số cuốn tiêu biểu như sau:

- "Xây dựng đội ngũ cán bộ lãnh đạo và đội ngũ cán bộ quản lý kinh doanh thời kỳ công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước" (1998), do Nguyễn Trọng Bảo làm chủ biên, Nxb Giáo dục, Hà Nội. Đây là một trong những cuốn sách bước đầu đề cập đến xây dựng đội ngũ cán bộ lãnh đạo, trong đó có gắn với yêu cầu của công tác đào tạo cán bộ đáp ứng với yêu cầu của thời kỳ đổi mới, thực hiện công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước ở Việt Nam.

- "Luận cứ khoa học cho việc nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước" (2003), do Nguyễn Phú Trọng, Trần Xuân Sầm (Đồng chủ biên), Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội. Trong cuốn sách này, theo các tác giả, mỗi chế độ xã hội muốn đứng vững và phát triển đều phải được xây dựng nên bởi những con người có lòng trung thành với chế độ, có những phẩm chất và năng lực nhất định. Ngày nay, đó chính là những cán bộ và công chức, những người phục vụ chế độ chính trị đáp ứng yêu cầu một Nhà nước của dân, do dân và vì dân; những người đại diện cho Nhà nước xây dựng và thực thi các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước. Cuốn sách nêu bật lên được cán bộ, công chức là nhân tố có tính quyết định đối với sự phát triển của mỗi quốc gia.

Việt Nam giờ đây đang trong thời kỳ đổi mới đẩy mạnh công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước, những thay đổi về kinh tế - xã hội đang đặt ra nhiều vấn đề về nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ nhằm huy động mọi tiềm năng để đưa đất nước trở thành một nước công nghiệp theo hướng hiện đại, có nền kinh tế phát triển, đời sống của nhân dân được nâng cao. Các tác giả khẳng định điều chỉ dẫn của Hồ Chí Minh rằng, muốn xây dựng chủ nghĩa xã hội, trước hết phải có con người xã hội chủ nghĩa, cán bộ, công chức là người gánh vác trọng trách nặng nề của đất nước. Vì vậy, họ phải thực sự là những con người xã hội chủ nghĩa.